

เยอรมนีเผชิญกับ การขยายตัวที่อ่อนแอ

ท่ามกลางความกังวลด้านพลังงาน

เศรษฐกิจเยอรมนี ปี 2565

- ในช่วงต้นปี 2565 เศรษฐกิจของเยอรมนีได้แสดงถึงสัญญาณการฟื้นตัวที่สามารถเอาชนะปัญหาที่จำกัดการขยายตัวในปี 2564 ไปได้ เช่น ปัญหาเรื่องคอขวดของห่วงโซ่อุปทานที่ขัดขวางภาคการผลิตได้ผ่อนคลายลง และธุรกิจภาคบริการต่าง ๆ ก็กลับมาเปิดให้บริการอีกครั้ง หลังจากผ่านพ้นการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) สายพันธุ์เดลต้าในช่วงฤดูหนาวที่ผ่านมา แต่ทุกอย่างได้เปลี่ยนไปจากรัสเซียได้รุกรานยูเครน เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2565

- ผลจากสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนทำให้ราคาพลังงานและอัตราเงินเฟ้อในสหภาพยุโรปเพิ่มสูงขึ้น ความเชื่อมั่นผู้บริโภคลดลง นอกจากนี้ สหภาพยุโรปได้ตอบโต้รัสเซีย โดยการออกมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อรัสเซีย และรัฐบาลเยอรมนีได้ระงับการอนุมัติการเปิดใช้งานส่งท่อส่งก๊าซ Nord Stream 2 และทางรัสเซียก็ได้ออกมาตรการตอบโต้โดยการขู่ว่าจะดำเนินการเรื่อง

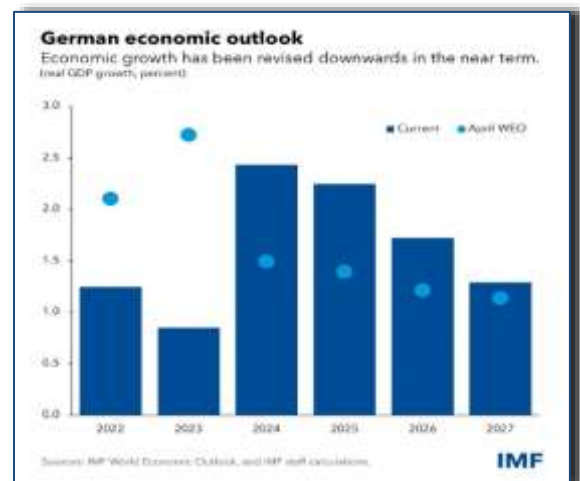

หยุดส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติให้กับสหภาพยุโรป ซึ่งผลจากสงครามทำให้ราคาพลังงานในตลาดโลกพุ่งสูงขึ้น เร่งให้เกิดอัตราเงินเฟ้อทั่วโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในระยะสั้น GDP จะชะลอลง

- IMF คาดว่าเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป จะได้รับผลกระทบอย่างมากจากผลของสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนและผลจากความตึงเครียดในสหภาพยุโรป โดยในสัปดาห์นี้ (20-22 กรกฎาคม 2565) คณะกรรมการบริหารกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้หารือเกี่ยวกับแนวโน้มทางเศรษฐกิจของเยอรมนีที่ได้รับผลกระทบจากสงครามรัสเซียกับยูเครน

แผนภาพที่ 1 : คาดการณ์การขยายตัวทางเศรษฐกิจของเยอรมนี

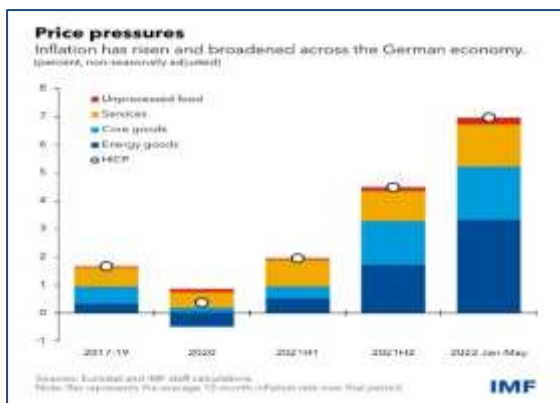

ที่มา : กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

- IMF ได้คาดการณ์เศรษฐกิจของเยอรมนีว่า GDP ของเยอรมนีจะชะลอตัวลงอย่างรวดเร็วในปี 2565 โดยมองว่า GDP จะขยายตัวได้เพียง

1.2 % หลังจากที่ย้ายได้ถึง 2.9% ในปี 2564 เนื่องจากการนำเข้าพลังงานในราคาที่สูงขึ้นมาก และความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่อ่อนแอลง และ IMF คาดว่า ปัญหาคovidของอุปทานในภาคการผลิตจะยังคงมีอยู่ และราคาน้ำมันและก๊าซธรรมชาติยังคงผันผวนต่อเนื่องทำให้ GDP ของเยอรมนีในปี 2566 ขยายตัวเพียง 0.8% (ลดลง 0.9 % และ 1.9% จากที่เคยคาดการณ์ไว้เมื่อเดือนเมษายน 2565 ที่คาดว่า GDP ของเยอรมนี จะขยายตัวที่ 2.1 % และ 2.7 % ในปี 2565 และ 2566 ขณะที่อัตราเงินเฟ้อในเดือนมิถุนายน 2565 ขยายตัวขึ้นมา 8.3% และประมาณ 3 ใน 5 ของอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นมาจากราคาพลังงานที่ปรับเพิ่มขึ้น แต่แรงกดดันด้านราคาได้แผ่ขยายไปยังสินค้าและบริการอื่น ๆ ซึ่งสะท้อนถึงผลกระทบทางอ้อมจากราคาพลังงานที่สูงและกดดันอุปสงค์ความต้องการซื้อสินค้าของผู้บริโภค โดย IMF คาดว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยในปี 2565 จะอยู่ที่ 7.7% ก่อนจะค่อยๆ ลดลงมาอยู่ที่ 4.8% ในปี 2566 เนื่องจากราคาพลังงานในตลาดจะเริ่มทรงตัว

แผนภาพที่ 2 : คาดการณ์อัตราเงินเฟ้อของเยอรมนี

ที่มา : กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF)

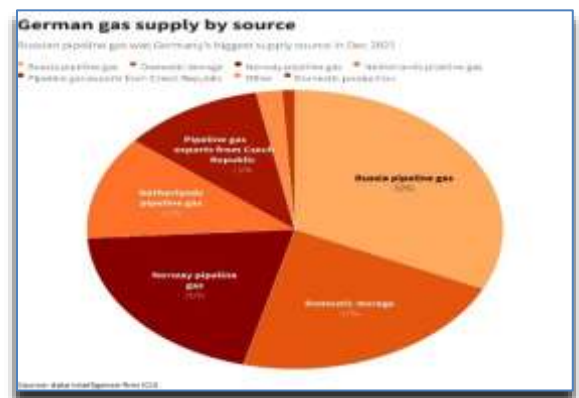
- ความเสี่ยงและความไม่แน่นอนที่จะกระทบต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเยอรมนียังคงสูง เนื่องจากปัจจัยหลักคือการหยุดการ

ส่งออกก๊าซธรรมชาติของรัสเซียไปยังเยอรมนี และยุโรปยังคงมีโอกาสที่จะเกิดขึ้น โดย IMF ได้วิเคราะห์สถานการณ์นี้และชี้ให้เห็นว่าหากรัสเซียหยุดส่งก๊าซธรรมชาติให้และทางเยอรมนีไม่สามารถหาแหล่งก๊าซหรือพลังงานทดแทนได้ทันที กิจกรรมทางเศรษฐกิจของเยอรมนีจะลดลงและอัตราเงินเฟ้อจะเพิ่มขึ้นอีกจากราคาพลังงานที่เพิ่มสูงขึ้นและการที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัว จะส่งผลให้ความต้องการสินค้าส่งออกจากเยอรมนีมีแนวโน้มลดลงในครึ่งปีหลังของปี 2565

การฟื้นฟูทางเศรษฐกิจ

- เมื่อต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น นโยบายทางการคลังจำเป็นจะต้องมีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนแก่ครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ถ้าหากเกิดกรณีที่สถานการณ์เลวร้ายเพิ่มขึ้น เช่น เกิดการขาดแคลนก๊าซธรรมชาติและราคาก๊าซพุ่งสูงขึ้น จนกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน รัฐบาลเยอรมนีอาจมีการปรับกฎระเบียบเรื่องการกู้ยืมเงินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 3 : แหล่งที่มาของก๊าซธรรมชาติเยอรมนี

ที่มา : Reuters

- รัฐบาลเยอรมนีได้ดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ซึ่งรวมถึงการจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับทำเรือลอยน้ำเพื่อนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว การจัดเตรียมผู้ปฏิบัติงานสำหรับการเติมสต็อกก๊าซ และการจัดเตรียม

เครื่องมือต่าง ๆ เช่น กฎหมายไว้ใช้ในกรณีฉุกเฉิน โดยความพยายามในการเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน ได้รวมถึงการสร้างสิ่งจูงใจทางการเงินเพื่อลดการอุปโภคก๊าซธรรมชาติและการสร้างความร่วมมือที่เข้มข้นในสหภาพยุโรปโดยการจัดตั้งแผนฉุกเฉินในกรณีขาดแคลนก๊าซธรรมชาติ

- ความจำเป็นในการเพิ่มความมั่นคงด้านพลังงาน ได้สร้างโอกาสให้เยอรมนีสร้างเศรษฐกิจจากพลังงานหมุนเวียน ลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงจากฟอสซิล ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องมีการผลักดันการลงทุนในด้าน Green Economy อย่างเร่งด่วนเพื่อดึงดูดการลงทุนภาคเอกชนในการใช้เทคโนโลยีสะอาด

- IMF มองว่า ภาคการเงินของเยอรมนีได้ผ่านพ้นสถานการณ์จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ดี ยังคงมีความเสี่ยงและความท้าทาย โดยเฉพาะในภาคครัวเรือนและภาคพลังงาน นอกจากนี้ ผลกำไรของธนาคารพาณิชย์ ก็ตกต่ำมาหลายปีแล้ว ดังนั้น จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องติดตามความอ่อนไหวของสมดุลของธนาคารพาณิชย์ เพื่อควบคุมความเสี่ยง และเสริมความแข็งแกร่งให้กับบัพเฟออร์ของธนาคารพาณิชย์

ความเห็นเพิ่มเติม

- ถ้าหากสงครามระหว่างรัสเซียกับยูเครนยังคงยืดเยื้อ ผลกระทบจากสงครามที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจของเยอรมนีจะมีมากขึ้น เนื่องจากราคาพลังงานที่ผันผวนในตลาดโลกได้ทำให้อัตราเงินเฟ้อของประเทศต่าง ๆ เร่งตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทำให้อำนาจซื้อของผู้บริโภคลดลง และจะส่งผลโดยตรงต่อค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

ที่ลดลง และทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ชะลอตัวลง

- ในส่วนของเยอรมนีถ้ายังไม่สามารถจัดการความเสี่ยงในเรื่องการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติจากรัสเซียได้ กิจกรรมทางเศรษฐกิจของเยอรมนีจะได้รับผลกระทบอย่างมากเนื่องจากเยอรมนีพึ่งพาก๊าซธรรมชาติจากรัสเซียถึง 32% นอกจากนี้ การที่ราคาพลังงานในตลาดโลกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงที่ผ่านมา ทำให้เยอรมนีซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกประสบปัญหาการขาดดุลการค้าครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม 2565 เนื่องจากมูลค่าการนำเข้าสินค้า โดยเฉพาะในกลุ่มพลังงานมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างมาก (มากกว่ามูลค่าการส่งออก) ทำให้เยอรมนีขาดดุลการค้าเป็นครั้งแรก นับตั้งแต่ในช่วงปี 1990 ในยุคการล่มสลายของกำแพงเบอร์ลิน

- การเร่งเจรจา FTA ไทย-สหภาพยุโรป จะช่วยสร้างแต้มต่อโอกาสทางการค้า และ connection ให้กับผู้ประกอบการ เนื่องจาก FTA จะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้า ลดอุปสรรคทางการค้า ยกเลิกหรือลดอัตราภาษีศุลกากร ที่จะทำให้อัตราสินค้าที่ส่งออกจากไทยไปเยอรมนีหรือสหภาพยุโรปมีราคาดลดลงและทำให้สินค้านำเข้าจากเยอรมนีหรือสหภาพยุโรปมายังไทยมีราคาดลดลงด้วย ดังนั้น FTA ไทย-สหภาพยุโรป ถือเป็นเครื่องมือในการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ

จัดทำโดย

นายสิทธิเดช รุ่งเรือง

นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการ

ศูนย์สารสนเทศการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

แหล่งที่มาของข้อมูล :

¹IMF (Germany Faces Weaker Growth Amid Energy Concerns, 22 July 2022

² Reuters Exclusive: Russia's Gazprom tells European buyers gas supply halt beyond its control, 18 July 2022)